

ЗВ'ЯЗКИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА МВФ СЬОГОДНІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація.

Проаналізовано зовнішньоекономічні відносини України з Міжнародним валютним фондом. Оцінено суму боргу, розглянуто останню угоду між Україною та МВФ.

Ключові слова: Міжнародний валютний фонд, транш, економіка, борг.

Abstract

The foreign economic relations of Ukraine with the International Monetary Fund are analyzed. The debt amount was estimated, the last agreement between Ukraine and the IMF was considered.

Keywords: International Monetary Fund, tranche, economy, debt.

Вступ

МВФ є інституційною основою світової валютної системи. Кожна країна-член, вносячи свою частку в фонд відповідно до економічного потенціалу, має право позичати гроші у фонду в разі виникнення проблем з платіжним балансом.

У 1992 році ВР України прийняла Закон "Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародну фінансову корпорацію та Міжнародну асоціацію розвитку".

Починаючи з 1994 року, відносини України з МВФ розвивалися в 6 етапів по програмам співробітництва та розширеного фінансування. Україна отримувала транші МВФ з метою підтримки платіжного балансу країни, зростання курсу гривні, поповнення валютних резервів НБУ, технічної допомоги, для боротьби з економічною кризою і ін [1].

Результати дослідження

Для того щоб проаналізувати стан зв'язків між Україною і МВФ сьогодні потрібно оцінити суму боргу нашої країни.

Лише за однією кредитною угодою, укладеною у травня 1996 року, Україна повністю вибрала виділені МВФ гроші - майже 600 млн SDR (Special Drawing Rights - "спеціальні права запозичення", СПЗ, валюта запозичення на основі "корзини" головних валют).

Вдруге Україна майже використала виділені кошти восени 1998 року - у розпал фінансової кризи. Тоді Київ отримав - 1,193 млрд SDR.

Восени 2008 року МВФ погодився надати Україні рекордну на той час позику на близько 16,4 млрд доларів.

Влітку 2010, так і не отримавши 4 млрд SDR, Київ уклав з МВФ нову і так само масштабну угоду - на 10 млрд SDR (понад 15 млрд доларів). Але за нею було "вибрано" ще менше коштів - лише близько чверті.

Виділення чергових порцій цієї позики постійно відкладалося через невиконання Україною своїх зобов'язань, передусім тих, що стосувалися запровадження ринкових цін на газ для населення. У грудні 2013 року в Москві президент Віктор Янукович підписав угоду про 15-мільярдну позику від Росії.

Тримільярдний кредит, оформлений у єврооблігаціях, які викупила Росія, мав стати першим траншем. У лютому 2014 року президент Янукович втік з України до Росії. Україна виграла апеляцію щодо \$3 млрд "боргу Януковича", але суд триватиме.

Наприкінці квітня 2014 року МВФ погоджується на ще одну програму кредитування на загальну суму у майже 15,1 млрд доларів. З них надійшли 3 млрд. доларів.

Попри це економіка України швидко падає, і вже менш, як за рік, у березні 2015 погоджену нову програму - розширеного фінансування - на рекордну суму у 12,348 млрд SDR. Проте і за нею Україна "вирала" близько половини виділених коштів. У грудні 2018 країна перешла на нову

програму stand-by. Вона передбачає виділення 5.5 млрд доларів, за якими Київ може звернутися до весни 2020 року [2].

Сьогодні в Україні нова влада, але співпраця з МВФ продовжується. Загалом за понад 25 років співпраці Україна та МВФ уклали 10 кредитних угод. За цими угодами Україна могла отримати майже 51,5 млрд SDR, проте отримала менше половини - лише 21,9 млрд SDR (понад 31,5 млрд доларів). Найбільша поточна проблема України - пік виплат боргів попередніх років. За підрахунками НБУ, у 2019-2020 роках планові валютні виплати з відсотками становитимуть 17 млрд доларів [2]. Через це сьогодні готується нова співпраця з МВФ, по результатам якої з'являться кошти на виплату боргу. Також ці кошти будуть порятунком після наслідків коронавірусу в країні. Для отримання чергового траншу, МВФ чекатиме від України прийняття закону про неможливість повернення банків ексклюзивникам, врегулювання тарифів та завершення реформ, зокрема земельної. Головною наразі проблемою є затягування "Антиколомойського закону" у який внесено рекордні 16 тис. правок. А без прийняття цього закону траншу не буде [3].

Висновки

Проведений аналіз показує, що Україна не вміє використовувати кредитні кошти від МВФ. Вона уже є в списку країн найбільших боржників Міжнародного валютного фонду. При цьому маємо слабку економіку, яка не сприяє вчасній виплаті кредиту. Тому влада вирішує брати новий кредит для сплати старого, що є порочним колом і країна стає дуже залежною МВФ. Ситуація є досить складною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Історія співпраці України та МВФ- [Електронний ресурс]- <https://www.rbc.ua/rus/tag/mvf-29082015>
2. Кредитна історія України та МВФ - [Електронний ресурс]- <https://www.bbc.com/ukrainian/features-48335639>.
3. Транш МВФ заблокований: дефолт, долар по 35 чи Зеленський впорається - [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-52218646> - Назва з екрану.
4. Корнієнко В. О. Євросоюз: українська мета на тлі європейських проблем. Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. Електрон. текст. дані. 2019. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/6809> (дата звернення: 15.03.2020).
5. Корнієнко В. О. Україна — ЄС: перспективи інтеграції в контексті сучасних викликів. Інтеграційний вибір України: історія, сучасність, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. Вінниця, 10 квітня 2012 р. Тернопіль : Крок, 2012. Т. II. С. 204–209.
6. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Формування європейської ідентичності: аргументи для України. Політологічний вісник. Вип. 80. Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2018. С. 20-35.
7. Корнієнко В. О. Європейська ідентичність: міф чи реальність? Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 14-23 березня 2018 р. Електрон. текст. дані. 2018. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2018/paper/view/4836> (дата звернення: 15.03.2020).

Гриценюк Олександр Васильович – студент групи 2КН-176, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: ruboken@gmail.com

Науковий керівник: **Корнієнко Валерій Олександрович** – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Hrytseniuk Oles - student of group 2CS-17b, faculty of information technologies and computer engineering, Vinnytsia Technical University, Vinnytsia, e-mail: ruboken@gmail.com.

Scientific supervisor: **Valeriy Aleksandrovich Kornienko** – candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.